

Ὁσίου
Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου

Ἄνθη Παραμυθίας

Ἦγουν διὰ τὰς γλυκάδας
καὶ σκοτεινάδας τοῦ νοῦ

«Στέκου
στερεὸς εἰς τὸν σταυρὸν»

Κεφάλαια ξγ'

**Πρὸς Παραμυθίαν
τῶν ἔρωτι θεῖῳ πτερουμένων**

Ἀπάνθισμα καὶ ἀντιγραφή,
ἐν τισι δὲ μέρεσιν ἀπλοποιήσις καὶ
διαμόρφωσις,
ἐκ τῶν βιβλίων τοῦ Ὁσίου
Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου:

«Ἀόρατος Πόλεμος»

(Μέρος Α', Κεφάλ. ιγ', ὑποσημ. 1·
Μέρος Β', Κεφάλ. ζ', κδ' καὶ κε')

«Γυμνάσματα Πνευματικά»

(Μελέτη ΚΒ', § β).

Ὁ ἀνθολόγος

† π. Κ. Ἀ.

(† ὁ Ὡ. γ Φ. Κ.)

**9η Δεκεμβρίου 2006
+ Σύλληψις τῆς Ἁγίας Ἄννης**

Περὶ τῆς αἰσθητῆς εὐλαβείας καὶ περὶ ψυχρότητος καὶ ξηρασίας αὐτῆς

1. Ἡ αἰσθητὴ εὐλάβεια, ἤγουν τὸ νὰ αἰσθάνεσαι ἐσωτερικῶς τὸν ἑαυτὸν σου ὅτι εἶσαι εἰς τὰ θεῖα πρόθυμος, ἀγαπητικός, κατανουκτικὸς καὶ εὐλαβῆς, τοῦτο προέρχεται πότε ἀπὸ τὴν φύσιν, πότε ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ πότε ἀπὸ τὴν θεῖαν Χάριν.

2. Ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς αἰσθητῆς αὐτῆς εὐλαβείας ἠμπορεῖς νὰ διακρίνης πόθεν αὐτὴ προέρχεται.

3. Ἄν μετὰ ἀπὸ τὴν αἰσθητὴν εὐλάβειαν δὲν ἀκολουθήσῃ εἰς σὲ καλυτέρευσις ζωῆς, τότε αὐτὴ προέρχεται μᾶλλον

ἀπὸ τὸν διάβολον ἢ ἀπὸ τὴν φύσιν.

4. Ἡ βεβαιότης, ὅτι ἡ αἰσθητὴ εὐλάβεια εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου ἢ ἐκ τῆς φύσεως, εἶναι τόσον μεγαλυτέρα, ὅσον αὐτὴ ἡ εὐλάβεια συνοδεύεται ἀπὸ περισσοτέραν ὄρεξιν, γλυκύτητα καὶ προσκόλλησιν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν εὐλάβειαν, ἐπίσης δὲ καὶ ἀπὸ κάποιαν ὑπόληψιν εἰς τὸν ἑαυτὸν σου.

5. Ὄταν αἰσθανθῆς νὰ γλυκαίνεται ὁ νοῦς σου ἀπὸ πνευματικὰς γεύσεις καὶ νοήματα, μὴ στέκης νὰ διαλογίζεσαι ἀπὸ ποῖον μέρος σοῦ ἔρχονται αὐτά, μήτε νὰ στηρίζεσαι εἰς αὐτά, μήτε νὰ ἀφίνης τὸν νοῦν σου νὰ ἐβγαίνη ἀπὸ τὴν ταπεινὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ σου· ἀλλά, μὲ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν καὶ μὲ περισσότερον μῖσος τοῦ ἑαυτοῦ σου, σπούδασον νὰ κρατῆς ἐλευθέραν τὴν καρδίαν σου ἀπὸ κάθε προσκόλλημα, ἀγκαλὰ καὶ πνευματικόν.

6. Τὸ ζητούμενον δὲν εἶναι ἡ αἰσθητὴ εὐλάβεια καὶ ἡ πνευματικὴ γλυκύτης ὅπου σὲ ἐλκύουν καὶ προκαλοῦν εἰς σὲ μίαν ἔστω καὶ ψιλὴν αὐταρέσκεϊαν, ἀλλὰ ἡ ἐπιθυμία μόνον τοῦ Θεοῦ καὶ ὅ,τιδῆποτε ἀρέσει εἰς Αὐτὸν μὲ συντετριμμένην καρδίαν καὶ αὐτομεμψίαν.

* * *

7. Ὅμοίως καὶ ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ξηρασία τῆς εὐλαβείας καὶ κατανύξεως προέρχεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὰς ῥηθείσας τρεῖς αἰτίας, ἡγουν ἀπὸ τὴν φύσιν, ἀπὸ τὸν διάβολον καὶ ἀπὸ τὴν θεϊαν Χάριν.

8. Ἡ πνευματικὴ ξηρότης ἐκ τῆς φύσεως ὀφείλεται βεβαίως εἰς σὲ καὶ προέρχεται ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας σου, τὴν προσκόλλησίν σου εἰς τὰ γῆϊνα καὶ τὴν ἀμέλειάν σου.

9. Ὅταν ἡ ψυχρότης τῆς εὐλαβείας προέρχεται ἀπὸ τὸν διάβολον, τότε αὐτὴ ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν νοῦν καὶ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὰ πνευματι-

καὶ ἔργα καὶ γυμνάσματα, νὰ τὸν στρέψη δὲ εἰς τὰς κοσμικὰς ματαιότητας καὶ ἡδονάς.

10. Ἡ ξηρασία τῆς εὐλαβείας ἀπὸ τὴν θεϊαν Χάριν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβαίῃ εἰς σὲ διὰ τὰ ἑξῆς πέντε αἷτια:

α. ἢ διὰ νὰ σοῦ δώση εἶδησιν νὰ εἶσαι πλέον ἐπιμελής, νὰ ἀφήσης δὲ κάθε προσκόλλησιν καὶ ἀσχολίαν ὅπου δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὔτε τελειώνει εἰς τὸν Θεόν·

β. ἢ διὰ νὰ γνωρίσης ἐμπράκτως ὅτι κάθε σου καλὸν προέρχεται ἀπὸ Αὐτὸν μόνον τὸν φιλόανθρωπον Θεόν·

γ. ἢ διὰ νὰ τιμᾷς περισσότερο εἰς τὸ ἑξῆς τὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ, νὰ εἶσαι δὲ ταπεινότερος καὶ νὰ προσέχῃς εἰς τὸ νὰ φυλάττῃς αὐτά·

δ. ἢ διὰ νὰ ἐνώνεσαι πλέον σφικτῶς μὲ τὴν Θεϊαν Μεγαλειότητα, μέσῳ τῆς παντελοῦς ἀπαρνήσεως τοῦ ἑαυτοῦ σου, ὥστε ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πνευματικὰς τρυφὰς νὰ μὴ προσκολλᾷς τὴν ἀ-

γάπην σου εἰς αὐτάς, χωρίζων οὕτω τὴν καρδίαν σου εἰς δύο, τὴν ὁποίαν ὁμως ὁ Θεὸς θέλει ὅλην διὰ τοῦ λόγου Του·

ε. ἢ καὶ διότι ὁ φιλόανθρωπος εὐαρεστεῖται, διὰ τὴν ἰδικὴν σου ὠφέλειαν, νὰ σὲ βλέπη νὰ πολεμήῃς μὲ ὅλας σου τὰς δυνάμεις, ἂν καὶ στερῆσαι τῆς παρηγορίας ἐκ τῆς θείας Χάριτος.

* * *

11. Λοιπόν, ἂν αισθανθῆς ὅτι εἶσαι ψυχρὸς καὶ ξηρὸς καὶ δὲν ἔχεις εἰς τὰ θεῖα τὴν πρέπουσαν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην καὶ κατάνυξιν, ἐλθὲ εἰς τὸν ἑαυτόν σου νὰ ἰδῆς, διὰ ποῖόν σου ἐλάττωμα σοῦ ἀφηρέθη ἡ τοιαύτη εὐλάβεια.

12. Καὶ ἄς προσέξῃς νὰ πολεμήσῃς κατὰ τοῦ ἐλαττώματος ὅπου σοῦ ἀφαιρεῖ τὴν αισθητὴν εὐλάβειαν, ὅχι ὁμως διὰ νὰ λάβῃς τὴν παρηγορίαν τῆς Χάριτος, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀφαιρέσῃς ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου ἐκεῖνο ὅπου δὲν ἀρέσει τοῦ Θεοῦ.

13. Ἐὰν δὲ τὸ ἐλάττωμα καὶ τὴν αἰτίαν δὲν εὔρησ, τότε ἡ αἰσθητὴ σου εὐλάβεια ἄς εἶναι ἡ κυρίως καὶ ἀληθῶς εὐλάβεια, ἦγουν ἡ ὀλοπρόθυμος ὑποταγὴ σου εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

14. Διὰ τοῦτο, σπούδασον νὰ μὴ ἀφήσης διὰ κανένα αἴτιον τὰ πνευματικὰ σου γυμνάσματα, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀκολουθῆς με ὄλην σου τὴν δύναμιν, ἀγκαλὰ καὶ νὰ σοῦ φαίνωνται ἄκαρπα καὶ ἀνωφελεῖ, πίνοντας ἐκουσίως τὸ ποτήριον τῆς πικρότητος ὅπου σοῦ δίδει τὸ ἀγαπητικὸν θέλημα τοῦ Θεοῦ με τὴν ψυχρότητα τῆς εὐλαβείας καὶ τὴν στέρησιν τῆς πνευματικῆς γλυκύτητος.

* * *

15. Μὴ λησμονῆς δὲ ὅτι καθὼς ὁ λαμπρὸς ἀστήρ, ὅπου ὠδήγει καὶ ἐπαρηγόρει τοὺς Μάγους εἰς τὴν ὁδοιπορίαν των πρὸς τὸν γεννηθέντα Σωτῆρα, ἐκρύβη ἀπὸ αὐτοὺς διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀνδρείαν τους καὶ πάλιν φανεῖς εἰς αὐ-

τούς, περισσότερον ἀπὸ τὸ πρῶτον τούς ἐχαροποίησεν: «ιδόντες γάρ, φησι, τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα» (Ματθ. β' 10), τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ συνηθίζει νὰ κάμνη μὲ τοὺς δούλους καὶ φίλους Της.

16. Ἐνθυμήθητι μάλιστα ὅτι καὶ ἡ φιλότεκνος μήτηρ πολλὰς φορὰς κρύπτεται παιδαγωγικῶς ἀπὸ τὰ τέκνα της, ὅταν δὲ αὐτὰ χάσουν αὐτήν, ζητοῦν νὰ τὴν εὔρουν μὲ κλαυθμοὺς καὶ δάκρυα· εὐθὺς ὅμως ὅπου τὴν ἰδοῦν νὰ φανῆ ἀπὸ κανένα μέρος, τρέχουν μὲ ἀνεκδιήγητον χαρὰν καὶ ἐναγκαλίζονται αὐτήν, κλαίοντα ἐν ταύτῳ καὶ γελῶντα.

17. Οὕτω καὶ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ· ὡς φιλόπαις Μήτηρ, ποτὲ μὲν παρηγορεῖ καὶ εὐφραίνει τὰ τέκνα Αὐτῆς μὲ τὰς νοερὰς ἐλλάμψεις καὶ θείας ἐνεργείας καὶ δῶρά Της, φωτίζουσα τὸν νοῦν τους, κατανύγουσα γλυκύτατα τὴν καρδίαν τους καὶ θερμαίνουσα καὶ πρὸς ἄ-

γάπην τοῦ Θεοῦ διεγείρουσα· ποτὲ δὲ κρύπτεται ἀπ' αὐτὰ καὶ τραβίζεται, ἤγουν ἀφίνει τοὺς πειρασμοὺς νὰ ἔρχωνται εἰς αὐτά, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν γενναιοκαρδίαν των, ὥστε νὰ γένουν ἄνδρες μὲ τὰς θλίψεις καὶ ὄχι νὰ εἶναι πάντοτε νήπια· κλαίοντα δὲ αὐτὰ καὶ ζητοῦντα θερμῶς τὴν θεῖαν Παράκλησιν ὅπου ἔχασαν, ἀφ' οὗ πάλιν ἀπολαύσουν Αὐτήν, νὰ χαροῦν περισσότερον.

18. Καὶ μὴ θέλῃς νὰ ἀκολουθῆς μοναχὰ τὸν Ἰησοῦν, ὅταν ὑπάγῃ εἰς τὸ ὄρος τὸ Θαβώριον· ἀλλὰ νὰ Τὸν ἀκολουθῆς καὶ ὅταν ὑπάγῃ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Γολγοθᾶ· ἤγουν, μὴ θέλῃς νὰ αισθάνεσαι ἔνδοθέν σου τὸ θεϊκὸν φῶς καὶ τὰς πνευματικὰς χαρὰς καὶ γλυκύτητας, ἀλλὰ νὰ θέλῃς καὶ τὰς σκοτώσεις καὶ τὰς λύπας καὶ τὰς στενοχωρίας καὶ τὰ πικρὰ φαρμάκια ὅπου γεύεται ἡ ψυχὴ ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς τῶν δαιμόνων, ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς.

19. Διότι, τί θαυμαστὸν εἶναι νὰ ἀκολουθῆς τὸν Ἰησοῦν, ὅταν πηγαίνη εἰς τὸ Θαβώριον ὄρος διὰ νὰ μεταμορφωθῆ; ἤγουν, τί θαυμαστὸν εἶναι ἄν κάμνης τὴν ἀρετὴν καὶ φυλλάτης τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, ὅταν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ φωτίζῃ τὸν νοῦν σου μὲ τὰς θείας ἐλλάμψεις Της; Τί μέγαλον πρᾶγμα εἶναι, ἐὰν δείχνῃς ὑπομονὴν καὶ ἀνδρείαν, ὅταν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ γλυκαίνη τὴν καρδίαν σου μὲ τὴν ὁμαλὴν θέρμην Της, μὲ τὴν γλυκεῖαν κατάνυξιν καὶ μὲ τὰ φωτολαμπῆ νοήματα Αὐτῆς;

20. Τὸ θαυμαστὸν εἶναι νὰ ἀκολουθῆς τὸν Ἰησοῦν, ὅταν πηγαίνη εἰς τὸ ὄρος τοῦ Γολγοθᾶ διὰ νὰ σταυρωθῆ· ἤγουν, τὸ θαυμαστὸν εἶναι νὰ κάμνης τὴν ἀρετὴν καὶ ἀπὸ αὐτὴν νὰ μὴ ἐκκλίνῃς, ὅταν ἔλθουν αἱ θλίψεις καὶ οἱ πειρασμοί, τόσον οἱ ἐξωτερικοὶ ὅσον καὶ οἱ ἐσωτερικοί, καθὼς εἶναι αἱ πνευματικαὶ ξηρότητες τῆς καρδίας καὶ ἡ στέρησις τῆς κατανύξεως· ἡ μεγάλη ἀνδρεία τότε δο-

κιμάζεται, ὅταν σὲ ὑστερήσῃ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ τὰς γλυκύτητάς Της καὶ ἐσὺ δὲν μικροψυχήσῃς ὀλότελα.

* * *

21. Ἐὰν δὲ καμμίαν φοράν ἡ τοιαύτη ψυχρότης καὶ ξηρασία εἶναι συνοδευομένη ἀπὸ τόσον πολλὰς σκοτεινάδας τοῦ νοῦ, ὥστε ὅπου ἐσὺ νὰ μὴν ἠξέρῃς οὔτε τί νὰ κάμῃς, οὔτε ποῦ νὰ στραφῇς, μὲ ὅλα ταῦτα, μὴ φοβηθῇς, ἀλλὰ στέκου στερεὸς εἰς τὸν σταυρόν, μακρὰν ἀπὸ κάθε ἐπίγειον ἡδονὴν ὅπου ἤθελαν σοῦ προσφέρει ὁ κόσμος ἢ τὰ κτίσματα.

22. Κρύπτε δὲ τὸ πάθος τοῦτο καὶ τὴν δοκιμασίαν σου ἀπὸ κάθε πρόσωπον καὶ μὴ θέλῃς νὰ συμβουλευέσαι ἄλλον, παρὰ τὰς Ἀγίας Γραφάς, τοὺς Θεοφόρους Πατέρας καὶ τὸν κατὰ τὰς Γραφάς συμβουλευόντά σε πνευματικόν σου Πατέρα, ὅστις εἶναι εἰς τόπον Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν νὰ τὸ φανερώνης, ὅχι διὰ νὰ ἐλαφρωθῇς ἀπὸ τὸ βάσανον, ἀλλὰ διὰ νὰ σοῦ ἐρμηνεύσῃ τὸν τρόπον νὰ ὑποφέ-

ρης τοῦτο, καθὼς εἶναι ἀρεστὸν εἰς τὸν Θεόν.

23. Πρὸς τούτοις, τὰς προσευχάς, τὰς θείας Μεταλήψεις καὶ τὰ ἄλλα σου γυμνάσματα καὶ τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας μὴ τὰ μεταχειρίζεσαι διὰ τὰς θεϊκὰς γλυκάδας καὶ διὰ τὰ καταβαίνης ἀπὸ τὸν σταυρὸν καὶ διὰ τὰ ἀποφεύγης τὴν ἐκκοπὴν τοῦ θελήματός σου· ἀλλὰ τὰ μεταχειρίζεσαι αὐτὰ διὰ τὰ λαμβάνης δύναμιν, τὰ αἶρης τὸν σταυρὸν εἰς μεγαλυτέραν δόξαν τοῦ Ἐσταυρωμένου Χριστοῦ, μὲ τὸ τὰ εὐχαριστῆσαι εἰς ἐκεῖνο ὅπου Αὐτὸς θέλει καὶ καθὼς Αὐτὸς θέλει τοῦτο.

* * *

24. Καὶ ἀνίσως καμμίαν φοράν, διὰ τὴν σύγχυσιν τοῦ νοός σου, δὲν ἠμπορῆς τὰ μελετᾶς καὶ τὰ προσεύχεσαι κατὰ τὴν συνήθειάν σου, τότε μελέτα μὲ τὸν καλύτερον τρόπον ὅπου ἠμπορεῖς· καὶ ἐκεῖνο ὅπου δὲν ἠμπορεῖς τὰ κάμης μὲ τὸν νοῦν, βιάσου τὰ κάμης μὲ τὴν θέλη-

σιν καὶ τὰ λόγια, ὁμιλῶντας μὲ τὸν ἑαυτὸν σου καὶ μὲ τὸν Θεόν, θέλεις δὲ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἰδεῖ ἀποτελέσματα θαυμάσια καὶ θέλει λάβει ἢ καρδία σου ἀναψυχὴν καὶ δύναμιν.

25. Λοιπόν, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ σκοτισμοῦ τοῦ νοός σου, ἡμπορεῖς νὰ λέγῃς τὰ ἑξῆς:

- «Ἴνατί περίλυπος εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἵνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι Αὐτῷ· σωτήριον τοῦ προσώπου μου καὶ ὁ Θεός μου» (Ψαλμ. μα' 6).

- «Ἴνατί, Κύριε, ἀφέστηκας μακρόθεν, ὑπερορᾷς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψεσιν;» (Ψαλμ. θ' 22).

- «Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε· ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς ἀπ' ἐμοῦ· πρόσχευ εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου» (Ψαλμ. λζ' 22-23).

26. Ἀκόμη, νὰ ἐνθυμῆσαι τὸν Σωτῆρα μας Χριστόν, Ὅστις εὕρισκόμενος εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆ καὶ εἰς τὸν

Σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ, ἦτον ἀπὸ τὸν οὐράνιον Του Πατέρα ἐγκαταλελειμμένος κατὰ τὸ αἰσθητικὸν αὐτοῦ μέρος, διὰ περισσοτέραν Του βάσανον· ὅθεν, μετὴν ἐνθύμησιν αὐτὴν, φέρων καὶ σὺ τὸν σταυρὸν σου, θὰ λάβῃς δύναμιν διὰ νὰ εἰπῆς μετ' ὅλην τὴν καρδίαν σου: «Γενηθήτω, Κύριε, τὸ θέλημά Σου οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς Σὺ» (Πρβλ. Ματθ. κστ' 39 καὶ 42).

27. Καὶ κάμνοντας οὕτως, ἡ ὑπομονή σου καὶ ἡ προσευχή σου θέλουν ἀνυψώσει τὰς φλόγας τῆς καρδιακῆς σου θυσίας ἕως ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐσὺ δὲ θέλεις μένει ἀληθινὸς εὐλαβῆς, ἐπειδὴ ὡς εἶπον, ἡ ἀληθῆς εὐλάβεια εἶναι μία ζωντανὴ προθυμία τῆς θελήσεώς μας καὶ μία ἀγάπη στερεὰ τῆς καρδίας μας νὰ ἀκολουθῇ τὸν Χριστὸν μετὰ τὸν σταυρὸν εἰς τοὺς ὄμους εἰς κάθε στρατὸν ὅπου Αὐτὸς μᾶς προσκαλεῖ πρὸς τὸν ἑαυτὸν Του.

- Ἐπίσης, τὸ νὰ θέλωμεν τὸν Θεὸν διὰ

τὸν Θεόν, ἤγουν διότι ἔτσι θέλει ὁ Θεός· καὶ πάλιν, τὸ νὰ ἀφίνωμεν καμμίαν φορὰν τὸν Θεόν, δηλαδή τὴν αἰσθητὴν εὐλάβειαν, διὰ τὸν Θεόν, ἤγουν διότι ἔτσι θέλει ὁ Θεός.

28. Ἄν οἱ ἄνθρωποι ἤθελαν νὰ μετροῦν τὴν προκοπὴν τους ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀληθῆ εὐλάβειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν αἰσθητικὴν, ἤγουν ἀπὸ μόνον τὸ νὰ αἰσθάνωνται εἰς τὴν καρδίαν των τὴν πνευματικὴν γλυκύτητα τῆς Χάριτος, βέβαια δὲν ἤθελαν πλανῶνται οὔτε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τους, οὔτε ἀπὸ τὸν διάβολον, ἀλλ' οὔτε ἤθελαν θλίβονται ἀνωφελῶς· ἀντιθέτως μάλιστα, ἤθελαν εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν εὐρισκόμενοι ἐπὶ τοῦ σταυροῦ δι' ἓνα τοιοῦτον καλὸν ὅπου τοὺς κάμνει, ἤθελαν δὲ προσέχουν εἰς τὸ ἐξῆς μὲ θερμότητα μεγαλυτέραν εἰς τὸ νὰ δουλεύουν τὴν θεῖαν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, ἢ Ὅποια κυβερνᾷ τὸ πᾶν καὶ συγχωρεῖ τὰ τοιαῦτα πολλάκις εἰς δόξαν ἰδικὴν Του καὶ εἰς ὠφέλειαν

ιδικήν μας.

29. Ὅθεν, πλανῶνται μερικοὶ ὅπου ἀποφεύγουν μὲν τὰ ἀφορμὰς τῶν ἀμαρτιῶν μὲ φόβον ἐπαινετὸν καὶ φρόνησιν· ἐνοχλούμενοι δέ, πότε ἀπὸ φρικτοῦς καὶ ἀσχήμους λογισμούς, πότε ἀπὸ ἐνύπνια φοβερὰ καὶ αἰσχρά, συγχύζονται καὶ μικροψυχοῦν, νομίζοντες ὅτι ἐγκατελείφθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐμακρύνθησαν παντάπασιν ἀπ' Αὐτοῦ.

30. Οἱ μικρόψυχοι αὐτοί, τοιοῦτοτρόπως συγχυζόμενοι, μένουν πολὺ μαραμένοι καὶ σχεδὸν κινδυνεύουν νὰ ἀπελπισθοῦν, ἀφίνοντες δὲ κάθε καλὴν ἄσκησιν τῶν ἀρετῶν, ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Αἴγυπτον τῶν παθῶν.

31. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι, μὲ τὸ νὰ εἶναι προσκεκολλημένοι εἰς τὴν αἰσθητὴν εὐλάβειαν, δὲν ἀπέκτησαν διάκρισιν καὶ οὕτω δὲν κατανοοῦν καλῶς τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ εἰς αὐτούς, Ὅστις τοὺς ἀφίνει

νὰ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὰ πνεύματα αὐτὰ τοῦ πειρασμοῦ, διὰ νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν ταπεινὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ των καὶ νὰ πλησιάσουν εἰς Αὐτὸν καὶ νὰ προσπέσουν εἰς τὴν φιλανθρωπίαν Του, ὡς ἀσθενεῖς καὶ ἔχοντες χρεῖαν βοήθειας· ὅθεν, αὐτοὶ παραπονοῦνται ἀχαρίστως δι' ἐκεῖνο ὅπου ἔπρεπε μάλιστα νὰ εὐχαριστοῦν τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ Ἀγαθότητα.

32. Σκέψου λοιπόν, ἀδελφέ, πόσαις φοραῖς ὠλιγοψύχησες, ὅταν ἔλειπεν ἀπὸ ἐσένα ὁ οὐράνιος ἀστήρ ὅπου σὲ ὠδήγει; πόσαις φοραῖς ἐγόγγυσες καὶ ἠθέλησες νὰ στραφῆς εἰς τὰ ὀπίσω, ἦγουν νὰ ἀφήσης τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς ὅπου ἀπεφάσισες νὰ περιπατήσης, καὶ νὰ γυρίσης πάλιν εἰς τὴν προτέραν σου στρατάν τῆς ἀμαρτίας, ὅταν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐτραβίχθη ἀπὸ ἐσένα πρὸς ὦραν καὶ σὲ ἄφησε νὰ δοκιμάσης κἀνένα παραμικρὸν πειρασμὸν ἢ πικρότητα τῆς καρδίας ἢ σκότος τοῦ νοῦς;

33. Ὁθεν, ἀπὸ ταύτην τὴν μικροψυχίαν καὶ ἀνυπομονησίαν σου, συμπέραναι πὼς εἰς τὴν στάσιν τῆς ἀρετῆς ἀκόμη εἶσαι βρέφος καὶ νήπιον καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε θέλεις νὰ τρώγῃς γάλα, ἤγουν νὰ αἰσθάνεσαι τὰς γλυκύτητας τῆς Χάριτος· καὶ εὐθὺς ὅπου ὀλίγον τὰς ὑστερηθῆς γίνεσαι ἀνυπομόνητος, χάνεσαι καὶ ἀπελπίζεσαι· φωνάζεις δὲ καὶ ἐσὺ μὲ τὸν Πέτρον, ὅταν ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῆ εἰς τὴν θάλασσαν: «Κύριε, σῶσόν με!»· ἀλλὰ σοῦ ἀποκρίνομαι καὶ ἐγώ, καθὼς τότε ἀπεκρίθη εἰς τὸν Πέτρον ὁ Ἰησοῦς: «Ὀλιγόπιστε! εἰς τί ἐδίστασας;» (Ματθ. ιδ' 30-31).

* * *

34. Εἰς τοιαῦτα λοιπὸν συμβάντα, ὅτε ἢ μὲν γλυκύτης τῆς Χάριτος ἔχει ὑποχωρήσει, ἢ δὲ ὀδύνη τῶν πειρασμῶν σὲ ἐνοχλεῖ, ἐκεῖνο ὅπου πρέπει νὰ κάμνης ἐσὺ εἶναι τοῦτο: νὰ καταβυθισθῆς εἰς σκέψιν καὶ στοχασμὸν τῆς διεστραμμένης σου κλίσεως καὶ ἀδυναμίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας εἶσαι ἕτοιμος νὰ πίπτῃς

εἰς κάθε βαρύτερον κακόν· τὴν τοιαύτην γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ σου τὴν θέλει ὁ Θεὸς διὰ τὸ ἰδικόν σου καλόν, ὥστε νὰ μὴ στηρίζεσαι εἰς τὸν ἑαυτόν σου, ἀλλὰ νὰ πιστεύῃς ὅτι χωρὶς τὴν θείαν βοήθειαν ἤθελες κρημισθῆ εἰς ἄκραν φθοράν.

35. Κατόπιν, νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ἐλπίδα καὶ πεποίθησιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἔτοιμος νὰ σὲ βοηθήσῃ, διότι, ἰδοὺ! σὲ κάμνει νὰ βλέπῃς τὸν κίνδυνον καὶ θέλει διὰ μέσου αὐτοῦ νὰ σὲ σύρῃ πλησιέστερά Του μὲ τὸ νὰ σὲ παρακινῆ εἰς προσευχὴν καὶ καταφυγὴν εἰς τὴν Ἀγάπην Του, διὰ τὸ ὅποῖον χρεωστεῖς νὰ ἀποδίδῃς ταπεινὰς εὐχαριστίας εἰς Αὐτόν.

36. Τέλος, ἄς εἶσαι βέβαιος ὅτι παρόμοιοι πειρασμοί, εἴτε εἶναι βλάσφημοι ἢ πονηροὶ ἢ αἰσχροὶ λογισμοί, διώκονται καλύτερα μὲ μίαν ὑπομονητικὴν καρτερίαν καὶ μὲ μίαν ἐπιδέξιον ἀποστροφὴν καὶ τελείαν καταφρόνησιν, παρὰ μὲ μίαν

περισπούδαστον ἀντίστασιν καὶ ἀντιρρητικὸν πόλεμον.

37. Ἄρμα μέγιστον καὶ δυνατώτατον εἰς τὸν πόλεμον τῶν λογισμῶν καὶ τῶν παθῶν εἶναι ἢ καταφρόνησις, ἥγουν τὸ νὰ καταφρονῆς, ὡσὰν γαυγίσματα κυναρίων, τὰς προσβολὰς τῶν λογισμῶν καὶ τὰς κινήσεις τῶν παθῶν· δηλαδή, γενόμενος σοβαρὸς καὶ σιωπηλὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν σου, νὰ μὴ θέλῃς οὔτε νὰ γυρίσης νὰ ἰδῆς τὰ κυνάρια αὐτὰ τῶν λογισμῶν καὶ παθῶν, οὔτε νὰ δώσης ἀκρόασιν εἰς αὐτά, κατὰ τὸ ψαλμικὸν ἐκεῖνον: «Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον καὶ ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ» (Ψαλμ. λζ' 14)· ἀλλὰ νὰ τρέχῃς εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ προκοπῆς σου, χωρὶς νὰ ἐμποδίζεσαι ἀπὸ τὰ οὐτιδανὰ τῶν λογισμῶν φόβητρα.

* * *

38. Μετανόησαι λοιπόν, διότι ἐφάνης μικρόψυχος καὶ ἀνυπομόνητος εἰς τοὺς πειρασμοὺς ὅπου ἀπήντησες εἰς τὴν

στράταν τῆς ἀρετῆς καὶ δὲν ἐστάθης ἀνδρείος, ὅταν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐτραβίχθη ὀλίγον ἀπὸ λόγου σου διὰ νὰ σὲ δοκιμάσῃ, ταπεινώσου δὲ ἕως ἐδάφους.

39. Εὐχαρίστησαι τὸν Κύριον ὅπου πάλιν μὲ τὴν Χάριν Του σὲ ἐπεσκέφθη καὶ δὲν σὲ ἀφήκε νὰ χαθῆς ὀλότελα, ψάλλοντάς μὲ τὸν Δαβίδ: «Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παρὰ βραχὺ παρώκησε τῷ ἄδῃ ἢ ψυχῇ μου» (Ψαλμ. γ' 17).

40. Παρακάλεσαί Τον νὰ σοῦ δώσῃ πάλιν τὰς πρώτας γλυκύτητας καὶ χαρὰς τῆς Χάριτός Του, καθὼς τὸν παρεκάλει περὶ τούτου καὶ ὁ Δαβίδ: «Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου» (Ψαλμ. ν' 14).

41. Ποίησον καὶ κάποια αἰσθητὰ κινήματα, κτύπησε τὸ στῆθός σου μὲ τὰ χερίά σου, ἐναγκάλισαι τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἢ τὴν ἀγίαν Εἰκόνα Του (ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι τινὰς νὰ σὲ βλέπη), φώ-

ναξαι δὲ καὶ ἐσὺ καὶ εἶπέ Του ἐκεῖνα τὰ λόγια ὅπου τοῦ εἶπεν ὁ Ἰακώβ: «Κύριε, δὲν Σὲ ἀφίνω καὶ δὲν φεύγω ἀπὸ ἐδῶ, ἕως οὔ νὰ μὲ εὐλογήσης καὶ νὰ θερμάνης τὴν καρδίαν μου καὶ νὰ μοῦ γλυκάνης τὴν ψυχὴν μου μὲ τὴν κατάνυξιν καὶ μὲ τὴν θεῖαν Σου Χάριν»· «οὐ μὴ Σὲ ἀποστείλω, ἔὰν μὴ με εὐλογήσης» (Γενέσ. λβ' 26).

42. Εἶπέ Του καὶ τὰ λόγια τῆς Χαναναίας: «Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν» (Ματθ. ιε' 27)· ἤγουν, «δός μοι, Κύριε, ὀλίγον τι ἀπὸ ἐκεῖνας τὰς παρηγορίας ὅπου δίδεις εἰς τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱοὺς καὶ φίλους Σου»· καὶ ζήτησαί Του νὰ προλαμβάνη κρυφίως νὰ σὲ ἐνδυναμώνη μὲ τὴν Χάριν Του, ὅσαις φοραῖς ἀποφασίσῃ νὰ σοῦ ἀκολουθήσουν πειρασμοί, διὰ νὰ ἠμπορῆς μὲ τὴν δύναμίν Του νὰ τοὺς ὑπομείνης εὐχαρίστως.

* * *

43. Ἐπανέρχομαι ὁμως διὰ νὰ σοῦ ὑπεν-

θυμίσω ὅτι εἶναι πολλὰ τὰ καλὰ ὅπου κάμνει εἰς τὴν ψυχὴν ἢ πικρότης καὶ ἢ ξηρασία ἢ πνευματικὴ, ἤτοι ἢ στέρησις τῆς πνευματικῆς χαρᾶς καὶ γλυκύτητος, ἂν βεβαίως δεχθῶμεν αὐτὴν μὲ ταπεινῶσιν καὶ ὑπομονήν.

44. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἤθελε καταλαμβάνει τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, ἀναμφιβόλως δὲν ἤθελεν ἔχει τόσην ἐνόχλησιν καὶ λύπην, ὅταν τοῦ συνέβαιναν· διότι ἤθελε μετρᾶ τὴν τοιαύτην πικρότητα καὶ στέρησιν, ὄχι ὡς σημεῖον μίσους καὶ ἀποστροφῆς ὅπου τοῦ δείχνει δῆθεν ὁ Θεός, ἀλλὰ ὡς σημεῖον μεγάλης καὶ ἐξαιρετοῦ ἀγάπης καὶ ἤθελε τὴν δέχεται ὡς ἐξαιρετον χάριν ὅπου τοῦ κάμνει ἢ φιλοανθρωπία Του.

45. Νὰ μὴ λησμονῆς ποτὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐξαιρετα δῶρα δὲν δίδονται, πάρεξ εἰς ἐκείνους ὅπου θέλουν νὰ ἐπιδοθοῦν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ μακρύνουν ἀπὸ

ἐκεῖνα ὅπου ἠμποροῦν νὰ τοὺς βλάψουν.

46. Ἡ ἐξαίρετος δὲ αὐτὴ χάρις, δηλαδὴ ἡ ξηρασία τῆς εὐλαβείας, δὲν συμβαίνει κοινῶς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν τῶν ζηλωτῶν, ἀλλὰ ἀφ' οὗ δουλεύσουν τὸν Θεὸν μερικὸν καιρὸν, καὶ ἀφ' οὗ καθαρῶς μετρίως τὴν καρδίαν των μὲ τὴν ἱερὰν προσευχὴν καὶ κατὰ νυξιν, αἰσθανθοῦν δὲ ἐκ μέρους ἐν τῇ καρδίᾳ κάποια πνευματικὴν γλυκύτητα, θέρμην τε καὶ χαράν, καὶ ἀφ' οὗ ἀποφασίσουν καὶ ὀλοκλήρως θέλουν νὰ δουλεύσουν τὸν Θεὸν μὲ περισσοτέραν τελειότητα καὶ ἤδη ἄρχισαν τὸ ἔργον.

47. Φαίνεται λοιπὸν καθαρῶς ὅτι τούτη ἡ πικρότης καὶ ἡ ξηρασία εἶναι ἓνα τίμιον καὶ ἀκριβὸν φαγητόν, μὲ τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς προσκαλεῖ ἐκείνους ὅπου ἀγαπᾷ νὰ τοὺς φιλεύσῃ· καὶ ἀγκαλὰ εἰς τὴν γεῦσίν μας δὲν εἶναι νόστιμον τὸ φαγητὸν αὐτό, μ' ὅλον τοῦτο, μᾶς ὠφελεῖ πολλά, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωμεν τότε

ὅπου τὸ γευόμεθα.

48. Μᾶς ὠφελεῖ δὲ πολλά, διότι εὕρισκομένη ἡ ψυχὴ εἰς τοιαύτην ξηρασίαν καὶ πικρὰν γεῦσιν, πάσχουσα δὲ πολλάκις τοιούτους πειρασμοὺς καὶ λογισμοὺς, ὅπου μόνον νὰ τοὺς λογισθῶμεν μᾶς ταραττουν καὶ μᾶς φαρμακεύουν τὴν καρδίαν καὶ σχεδὸν παραλύουν ὅλον τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον, ἔρχεται νὰ ἀποκτᾷ φόβον, μῖσος καὶ ἀποστροφὴν τοῦ ἑαυτοῦ της, ὡς καὶ ἐκείνην τὴν ταπείνωσιν ὅπου ζητεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ λόγου μας· πρὸς τούτοις δέ, ἀποκτᾷ θερμοτέραν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, προσοχὴν ἀκριβεστέραν εἰς τοὺς λογισμοὺς, στόμαχον δυνατώτερον εἰς τὸ νὰ χωνεύῃ τοὺς πειρασμοὺς χωρὶς βλάβην καὶ τέλος, αἰσθητήρια γεγυμνασμένα, εἰς τὸ νὰ διακρίνη μὲ εὐκολίαν τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν.

* * *

49. Διὰ νὰ καταλάβῃς ὁμως ὅτι ὄχι μόνον ἡ πνευματικὴ ξηρασία, ἀλλὰ ὅλοι

οἱ πειρασμοὶ μᾶς ἐδόθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τὸ συμφέρον μας, πρέπει νὰ συλλογισθῆς ὅτι ὁ ἄνθρωπος, διὰ τὴν κακὴν κλίσιν τῆς διεφθαρμένης του φύσεως, εἶναι ὑπερήφανος, φιλόδοξος, δοκόφρων εἰς τὸ ἄκρον καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς ἰδίας αὐτοῦ γνώμης, θέλει δὲ πάντοτε νὰ ψηφᾶται ἀπὸ ὄλους περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου εἶναι τῆ ἀληθείᾳ· τὸ ψῆφος δὲ αὐτὸ καὶ ἡ ὑπόληψις εἶναι τόσον κινδυνώδης διὰ τὴν πνευματικὴν προκοπὴν του, ὅπου καὶ αὐτὴ μοναχὴ ἢ ὁσμὴ της εἶναι ἀρκετὴ νὰ μὴν ἀφήσῃ τὸν ἄνθρωπον νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀληθινὴν τελειότητα.

50. Ὁ Θεὸς, ὁ φιλόστοργος ἡμῶν Πατὴρ Θεός, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ ἀγαπητικὴν Πρόνοιαν εἰς τὸν καθ' ἓνα, μάλιστα δὲ εἰς ἐκείνους ὅπου ἀληθῶς ἐδόθησαν εἰς τὴν δούλευσίν Του, φροντίζει πάντοτε μὲ τοὺς πειρασμοὺς ὅπου παραχωρεῖ νὰ μᾶς ἔρχωνται, διὰ νὰ βάλῃ εἰς τοιαύτην στάσιν, ὅπου νὰ ἡμποροῦμεν νὰ ἔβγω-

μεν ἀπὸ τόσον φοβερὸν κίνδυνον τῆς τοιαύτης ὑπολήψεως, σχεδὸν δὲ βεβιασμένοι νὰ ἐρχώμεθα εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ ταπεινὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ μας.

51. Κινούμενος λοιπὸν ὁ Θεὸς εἰς συμπάθειαν τῆς ταλαιπώρου καὶ παρανόμου κλίσεώς μας, παραχωρεῖ νὰ μᾶς ἔρχονται οἱ πειρασμοί, κάποτε δὲ νὰ εἶναι πολὺ φρικτοὶ καὶ φοβεροί, κατὰ διαφόρους τρόπους, ὥστε νὰ ταπεινούμεθα καὶ νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἑαυτόν μας, ἀγκαλὰ καὶ ἐκ πρώτης ὄψεως μᾶς φαίνονται ὅτι εἶναι ἀνωφελεῖς.

52. Καὶ ἐδῶ ὁ Θεὸς δείχνει ἐνταυτῷ τὴν Ἀγαθότητα καὶ Σοφίαν Του· ἐπειδὴ, μὲ ἐκεῖνο ὅπου φαίνεται εἰς ἡμᾶς πλέον βλαπτικόν, μὲ ἐκεῖνο καὶ περισσότερον μᾶς ὠφελεῖ, διότι ταπεινούμεθα περισσότερον ὅπου εἶναι πλέον χρειαζόμενον ἀπὸ ὅλα εἰς τὴν ψυχὴν μας.

53. Ὡθεν, ἂν γενικῶς ὅλοι οἱ πειρα-

σμοὶ προξενοῦν ταπείνωσιν, εἶναι ἐπόμενον νὰ ταπεινοῦται καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὁποῦ αἰσθάνεται τοὺς προρηθέντας πειρασμοὺς καὶ λογισμοὺς εἰς τὴν καρδίαν του, ὡς καὶ τὴν τόσῃ ἀνευλάβειαν καὶ ξηρασίαν τῆς πνευματικῆς χαρᾶς καὶ γλυκύτητος.

54. Καὶ τοῦτο συμβαίνει, δηλαδὴ νὰ ταπεινοῦται ὁ ζηλωτῆς, διότι αὐτὸς πλέον αὐτομεμφόμενος λογιάζεται ὅτι τοῦ ἔρχονται ταῦτα διὰ τὰς ἁμαρτίας του· καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχη τινὰς ὁποῦ νὰ ἔχη τόσον ἠλλατωμένην τὴν ψυχὴν καὶ νὰ δουλεύῃ τὸν Θεὸν μετὸς τῆς χλιαρότητος, καθὼς εἶναι ἡ ἰδικὴ του ψυχὴ· καὶ ὅτι τοιοῦτοι λογισμοὶ φρικτοὶ δὲν ἔρχονται εἰς ἄλλους, παρὰ εἰς ἐκείνους ὁποῦ εἶναι ἐγκαταλελειμμένοι ἀπὸ τὸν Θεόν, εἶναι δὲ καὶ αὐτὸς ἄξιος ἐγκαταλείψεως διὰ τοῦτο.

* * *

55. Ἴδού, λοιπόν, τὸ κέρδος προξενεῖται ἀπὸ τούτους τοὺς ταπεινοὺς λογισμοὺς!

Ἐκεῖνος ὁποῦ ἐλογίαζε πρότερον πὼς εἶναι κάποιόν τι, τώρα –μὲ τοῦτο τὸ πικρὸν ἱατρικὸν ὁποῦ τοῦ ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν– νομίζει πὼς εἶναι πλέον παρανομώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου καὶ πὼς εἶναι ἀνάξιος καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος.

56. Καὶ βέβαια, οὐδέποτε ἤθελεν ἔλθει εἰς τόσην εὐτελεῖ ἔννοιαν διὰ λόγου του, οὐδὲ εἰς τόσην βαθυτάτην ταπεινώσιν, ἂν δὲν ἤθελαν τὸν βιάσουν ἡ μεγάλη θλίψις καὶ οἱ ξεχωριστοὶ ἐκεῖνοι πειρασμοὶ καὶ οἱ πικρότητες τῆς καρδίας, αἵτινες εἶναι μία χάρις ὁποῦ κάμνει ὁ Θεὸς εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην, ἣτις ἀφιερώνεται εἰς Αὐτὸν τεταπεινωμένη, διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσῃ ὡς Τοῦ ἀρέσει, μὲ ἐκεῖνα τὰ ἱατρικὰ ὁποῦ Αὐτὸς μόνος ἐντελῶς γνωρίζει ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑγείαν καὶ καλὴν κατάστασιν αὐτῆς.

57. Ἐπίσης, πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅτι ἔξω ἀπὸ τούτους τοὺς καρποὺς ὁποῦ φέρουν

εἰς τὴν ψυχὴν μας οἱ τοιοῦτοι πειρασμοὶ καὶ ἐλλείψεις τῆς εὐλαβείας, εἶναι ἀκόμη καὶ ἄλλοι πολλοὶ καρποί· διότι ὅποιος εἶναι τεθλιμμένος ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἐσωτερικοὺς πειρασμούς, σχεδὸν εἶναι βεβιασμένος νὰ προστρέξῃ εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ γυρεύσῃ νὰ πράττῃ καλῶς διὰ θεραπείαν αὐτῆς τῆς θλίψεως καὶ πικρότητος τῆς καρδίας του· διὰ νὰ ἡμπορέσῃ δὲ νὰ ἐλευθερωθῇ ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὸ τοιοῦτον μαρτύριον, πηγαίνει πρὸς τὸν Θεὸν ἐξετάζοντας τὴν καρδίαν του καὶ αὐτοκρινόμενος, φεύγοντας κάθε ἁμαρτίαν καὶ κάθε ἄλλο παραμικρὸν ἐλλάτωμα ὅπου τὸν μακραίνει ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ κάθε λογῆς τρόπον.

58. Καὶ ἔτσι, ἐκείνη ἡ θλίψις ὅπου ὁ πειραζόμενος ἔκρινεν ἀρχικῶς τόσον ἐναντίαν καὶ βλαπτικὴν, γίνεται μετὰ ταῦτα εἰς αὐτὸν ὡσὰν ἓνα κέντρον, ὡσὰν μία παρακίνησις καὶ παρόρμησις, διὰ νὰ γυρεύῃ τὸν Θεὸν μὲ περισσοτέραν θερμότητα καὶ νὰ μακρύνῃ περισσότε-

ρον ἀπὸ ὅλον ἐκεῖνο ὅπου στοχάζεται πὼς δὲν εἶναι σύμφωνον μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

59. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ συντόμως· ὅλαι αἱ θλίψεις καὶ τὰ βάσανα ὅπου ὑποφέρει ἡ ψυχὴ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐσωτερικοὺς πειρασμοὺς καὶ ἐλλείψεις τῶν πνευματικῶν τρυφῶν καὶ γλυκάδων, δὲν εἶναι ἄλλο, πάρεξ ἓνα φιλικὸν καθαρτήριο, μὲ τὸ ὅποῖον τὴν καθαρίζει ὁ Θεός, ἂν βεβαίως τὰ ὑποφέρῃ μὲ ταπείνωσιν καὶ ὑπομονὴν καὶ εὐχαριστίαν πρὸς τὴν φιλανθρωπίαν Του.

60. Ἐν τούτοις, τὴν θεῖαν αὐτὴν δωρεάν, ἐκεῖνοι ὅπου ἔχουν ὀλίγην πείραν εἰς τὰ τοιαῦτα, συγχυζόμενοι καὶ λυπούμενοι ἀλόγως, λογιάζουν ὅτι τοὺς ἔρχεται ὄχι ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν διάβολον ἢ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας καὶ ἀτελείας των· τὰ δὲ σημεῖα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τὰ νομίζουν διὰ σημεῖα μίσους· τὰς εὐεργεσίας καὶ τὰ δωρήματά

Του λογιάζουν πὼς εἶναι κρούσματα καὶ κτυπήματα ὅπου ἐβγαίνουν ἀπὸ μίαν παρωργισμένην καρδίαν· πιστεύουν πὼς ὅ,τι κάμνουν εἶναι χαμένον καὶ χωρὶς μισθόν, ἢ δὲ ζημία αὐτὴ δὲν ἔχει δῆθεν ἰατρείαν.

61. Αὐτοὶ οἱ ὀλιγόψυχοι δὲν θὰ ἐσκέπτοντο ἔτσι, οὔτε θὰ προσήγγιζον τὴν ἀπόγνωσιν, ἂν ἐπίστευαν ὅτι ἀπὸ τοὺς τοιούτους πειρασμούς, ὅχι μόνον δὲν γίνεται καμμία ζημία, ἀλλὰ μεγάλη ἀπόκτησις ἀρετῶν, ἐφ' ὅσον βεβαίως ἡ ψυχὴ τοὺς μεταχειρισθῆ καὶ τοὺς ὑπομένη μὲ εὐχαριστίαν· ἐπίσης, ἂν ἐπίστευαν ὅτι αὐτὰ εἶναι ἐπιχείρημα καθ' ὀλοκληρίαν τῆς ἀγαπητικῆς ἐνθυμήσεως τοῦ Θεοῦ εἰς ἡμᾶς, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ταραττωνται καὶ νὰ ὑστεροῦνται τὴν εἰρήνην τῆς καρδίας των, ἐπειδὴ δῆθεν θλίβονται ἀπὸ πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ λογισμοὺς ἀτόπους καὶ βλασφήμους καὶ ἐπειδὴ δῆθεν εὐρίσκονται ξηροὶ καὶ χλιαροὶ καὶ ἀνευλαβεῖς

εἰς τὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὰ ἄλλα γυμνάσματα ὅπου κάμνουν.

62. Καὶ ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐταράττοντο καὶ ἐσυγχύζοντο, ἀλλὰ τότε μὲ νέαν καρτερίαν ἤθελον ταπεινῶνει τὰς ψυχὰς τῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀποφασίζοντες νὰ ἐκπληρῶνουν τὸ θεῖον θέλημα εἰς κάθε πρᾶγμα μὲ ὅποιον τρόπον θέλει ὁ Θεὸς νὰ Τὸν ὑπηρετήσουν καὶ ἀναπαύσουν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον· πρὸς τούτοις, ἀποφασίζοντες νὰ ἐπιμελοῦνται εἰς τὸ νὰ φυλάττωνται εἰρηνικοὶ καὶ ἡσυχοὶ, ἔχοντες τὴν αἴσθησιν ὅτι λαμβάνουν κάθε πρᾶγμα ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός, εἰς τὴν Ὅποιαν μόνην εὐρίσκεται αὐτὸ τὸ πικρὸν ποτήριον ὅπου δίδεται εἰς αὐτούς.

63. Μὲ τοῦτο ἀκριβῶς θέλω νὰ ὁλοκληρώσω, ὥστε νὰ ἔχῃς ἀσάλευτον πίστιν εἰς τὴν ἀγαπητικὴν ἐνθύμησιν τοῦ Θεοῦ· διότι, εἴτε ἀπὸ τὸν διάβολον εἶναι ἢ ἐνόχλησις καὶ ὁ πειρασμὸς ὅπου

πάσχει ὁ ζηλωτῆς τοῦ Κυρίου, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, εἴτε διὰ τὰς ἁμαρτίας του, εἴτε διὰ κάθε ἄλλον τρόπον, νὰ μὴ λησμονῆς ποτὲ ὅτι πάντοτε καὶ εἰς ὅλα ἡ θεία φιλανθρωπία εἶναι ὅπου τὰ δίδει, ἀγκαλὰ καὶ μὲ διάφορα μέσα, καθὼς εἶναι ἀρεστὸν εἰς τὸν Πατέρα καὶ εἰς τὸν Υἱὸν καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὧπρὲς πρέπει πᾶσα δόξα καὶ εὐχαριστία εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

Τέλος
καὶ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν Θεῷ
δόξα καὶ εὐχαριστία,
διὰ τῆς Παναχράντου
Αὐτοῦ Μητρός.
Ἀμήν!

Ἱερὰ Μονὴ
Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης
Φυλὴ Ἀττικῆς

● Τύπωσις β': Νοέμβριος 2013 ●

